

בעוֹלָם הַזֶּה. וְכִינֵּן שֶׁפֶאמֶר
בְּאֶבְרָהָם בְּרוּךְ מֶמֶיה הַמְתִים,
שֶׁבָּה אָלָיו נִשְׁמַטוֹ שֶׁל הַעוֹלָם
הַבָּא. מִשּׁוּם זֶה תִּמְצָא שֶׁלָּא יִחֶד
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אַת שֶׁמוֹ אֶלָּא
עַל יַצְחָק, מִשּׁוּם שְׁנַחֲשָׁב קַמְתָּה.
וְעַל זֶה רְמֹז הַכְּתוּב וְאָמַר (אייב ט)
הַן בְּקָדְשָׁו לֹא יַאֲמִין וְגוּ.

דָּבָר אֶחָר אֶלָּה תְּולִידָת, מִשּׁוּם
שֶׁהָיָה צְדִיק שְׁבָח אָוֹתוֹ פֻּעָמִים.
פָּמִים הָיָה בְּדָרְתָּיו, אֶבְל בְּדָרוֹת
אַחֲרִים אַינוֹ נִחְשָׁב לְכָלִים, כְּמוֹ
דוֹרוֹ שֶׁל אֶבְרָהָם וְדוֹר מֶשֶׁה וְדוֹר
דוֹוד. דָּבָר אֶחָר, רָאָה מָה עֲשָׂה
בְּדוֹר שְׁפָלָם רְשָׁעִים, קָל וְחָמָר
אֶלָּו הָיָה בְּדוֹר שְׁפָלָם צְדִיקִים.

ע"כ התוספתא

רַבִּי אַלְעֹזֵר פָּתָח, (זהל' מו) לְכֹו
חַזּוּ מִפְעָלוֹת הָיָה אֲשֶׁר שֶׁ שְׁמוֹת
בָּאָרֶץ. הַפְּסוּק הַזֶּה הַרִּי נִתְפְּאָר,
וּבָאָרוֹהוּ. אֶבְל לְכֹו חַזּוּ, מָה זֶה
חַזּוּ? כְּמוֹ שְׁנָאָמָר (ישעיה כא) קְזֹוֹת
קְשָׁה הַגָּדָר לִי. בְּמַעַשֵּׂיו שְׁהַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא עֲשָׂה מִתְגָּלָה נִבְוָא
עַל יְוָנָה לְבָנִי אָדָם. אֲשֶׁר שֶׁ
שְׁמוֹת - שְׁמוֹת וְדָא, שְׁהָרִי הַשֵּׁם
גּוֹרָם לְכָל.

בְּתוּב וַיַּקְרָא אַת שֶׁמוֹ נָמָל אָמֵר
זֶה וְגוּ, לָמָה בָּאָן לְאָמֵר? וְלָמָה
זֶה? אֶלָּא לְאָמֵר זוֹ הָאָשָׁה. זֶה זֶה
צְדִיק. [נִסְתַּחַם שְׁקָרָשׁ בָּרוּךְ הוּא לוֹ]
מִנְהָתָה הָאָרֶץ. לְאָמֵר, מָה זֶה לְאָמֵר? אֶלָּא מִקְום זֶה
קָרָא לוֹ נָמָל, וְמי הוּא? אַיִל וְקוֹרִישָׁת, לְאָמֵר זֶה
יִקְהַמְנוּ מִפְלָשָׁנוּ וּנוּ. שָׁאָה אָתוֹ הַקָּרוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
לְמַטָּה בְּגָנָע עַלְוָה]. [נ"א זֶה זֶה צְדִיק, וּבָנָמָל
(לְאָמֵר, נָמָל) זֶה צְדִיק. לְאָמֵר זֶה גְּבָקָה, מִשּׁוּם שֶׁלָּא
גְּפָדִים זֶה כּוֹזָה. אָמֵר רַבִּי יִצְחָק, לְאָמֵר זֶה אַיִל
הַקָּרוֹשׁ] זֶה אַמְתָה. בְּתוּב פָּאָן זֶה
יִנְחַמְנוּ, וְכְתוּב שֶׁם (ישעיה כה) זֶה
ה' קָרְנוּ לוּ. אֲשֶׁר יִקְרָם הַצְדִיקִים
ה' קָרְנוּ לוּ.

בְּתוּב וַיַּקְרָא אַת שֶׁמוֹ נָמָל,
וְכְתוּב וַיַּקְרָא שֶׁמוֹ יַעֲקֹב. לָמָה לֹא
בְּתוּב אַת? אֶלָּא שֶׁם דָּרְגָּה אַחֲרָת
[רַדָּאת] וּבָאָן דָּרְגָּה אַחֲרָת, [נ"א אָת, כָּמוֹ שְׁנָאָמָר וְאָרָה אַת ה'] בְּתוּב (שם)
בְּתוּב וַיַּקְרָא אַת שֶׁמוֹ נָמָל,

דָּבָר אֶחָר אֶלָּה תְּולִידָת בְּגִין דָּבָרָה צְדִיק שְׁבָח לְיהָ תְּרִי
זָמְנִי. פָּמִים הָיָה בְּדָרוֹתָיו, אֶבְל בְּדָרְיוֹן אַחֲרֵינוּ אַינוֹ
נִחְשָׁב לְכָלִים, בָּמוֹ דָּרָא דָאֶבְרָהָם וְדָרָא דָמָשָׁה וְדָרָא
דָּרוֹד. דָּבָר אֶחָר חַמִּי מַאי עַבְד בְּדָרָא דָבְלָהוּ חַיְבִים,
קָל וְחוֹמָר אֶלָּו הָיָה בְּדָרָא דָבְלָהוּ צְדִיקִים: (עד כאן
תוספותא)

רַבִּי אַלְעֹזֵר פָּתָח (זהל' מו) לְכֹו חַזּוּ מִפְעָלוֹת זֶה
אֲשֶׁר שֶׁ שְׁמוֹת בָּאָרֶץ. הָאֵי קָרָא הָא
אַתְּמָר וְאוֹקְמוֹה. אֶבְל לְכֹו חַזּוּ, מַאי חַזּוּ.
כְּמָא דָאָת אָמָר, (ישעיה כא) חַזּוֹת קְשָׁה הַגָּד לִי.
בְּעוֹבְדָוִי דָקְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲבִיד, אַתְּגָלִי
נִבְוָאָה עַלְאָה לְבָנֵי נְשָׂא. אֲשֶׁר שֶׁ שְׁמוֹת
שְׁמוֹת וְדָא, דָהָא שֶׁמָּא גָּרִים לְכָלָא.

בְּתוּב וַיַּקְרָא אַת שֶׁמוֹ נָמָל זֶה וְגוּ
אַמְּמָי הַכָּא לְאָמֵר. וְאַמְּמָי זֶה. אֶלָּא
לְאָמֵר דָא אַתְּתָא. זֶה דָא צְדִיק. (רַבָּנוּ בְּמוֹ דָקְרָשָׁא בְּרִיךְ
הָוּא קָרָא לְהָנָמָל יִתְחַא דָא צְדִיק. לְאָמֵר, פָּאָי לְאָמֵר. אֶלָּא אַתְּרָא קָרָי לְיהָ
נָמָל. וּפְאָאָיו אָרְעָא קָרְדִּישָׁא. לְאָמֵר וְיִתְחַמְנוּ מִפְעָשָׁנוּ וּנוּ. עַבְד לְהָנָמָל
בְּרִיךְ הוּא לְמַתָּהָא בְּגָנוֹנָא עַלְהָה) (נ"א זֶה דָא צְדִיק וּבָנָמָל נָמָל
צְדִיק, לְאָמֵר דָא נְקָבָא. בְּנָי וְלָא מִתְפְּרַשׂ דָא מְנוּ דָא. אָמֵר רַבִּי יִצְחָק לְאָמֵר
הָא אָרְעָא קָדִישָׁא) (וּווֹ אַמְתָה) זֶה יִי קָרְנוּ לוּ. זְכָאַיִן אַפְּנִין
וּכְתוּב הַתָּמָם (ישעיה כה) זֶה יִי קָרְנוּ לוּ. זְכָאַיִן אַפְּנִין
צְדִיקִיא דָרְשִׁימִין בְּרִשְׁימִין דָגּוֹשְׁפְּנִקָּא
דָמְלָכָא לְמַהְוִי בְּשִׁמְיָה רִשְׁימִין וְאִיהָו שְׁרִי
שְׁמָהָן בָּאָרְעָא בְּדָקָא יִאות.

בְּתוּב וַיַּקְרָא אַת שֶׁמוֹ נָמָל וּכְתוּב,
שֶׁמוֹ יַעֲקֹב. אַמְּמָי לֹא בְּתוּב אַת. אֶלָּא
הַתָּמָם דָּרְגָּא אַחֲרָא (ד"א דָהָא) וְהַכָּא דָרְגָּא
אַחֲרָא. (נ"א אַת, כָּמָה דָאָת אָמֵר וְאָרָה אַת י') בְּדָכְתִּיב,
(ישעיה ז) וְאָרָה אַת יִי. וְאָרָה יִי לֹא בְּתוּב אַלָּא
אַת יִי. אַוְתָּה הַכָּא בָּנָמָל וַיַּקְרָא אַת שֶׁמוֹ נָמָל.

שְׁרִשְׁומִים בְּרִשְׁם שֶׁל חֹתֶמֶת הַמְלָךְ לְהִיּוֹת בְּשֶׁמוֹ רְשָׁוּמִים, וְהָוָא שֶׁם
בְּתוּב וַיַּקְרָא אַת שֶׁמוֹ נָמָל, וּכְתוּב וַיַּקְרָא שֶׁמוֹ יַעֲקֹב. לָמָה לֹא
בְּתוּב אַת? אֶלָּא שֶׁם דָרְגָּה אַת ה'. וְאָרָה אַת ה'. וְאָרָה ה' לֹא